

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců
JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobkyně:	L. Z., nar. X, bytem X, <i>zastoupena Mgr. Patrikem Šorfem, advokátem, se sídlem V Lipách 30/10, 190 16 Praha 9,</i>
proti žalovanému:	Úřad městského obvodu Plzeň 3, se sídlem sady Pětatřicátníků 20/7, 301 00 Plzeň,
osoba zúčastněná na řízení:	Z. Š., nar. X, bytem X,

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím
v nevydání rozhodnutí o nařízení exekuce odstraněním stavby přístřešku u rodinného domu
na pozemku parc. č. XA v k. ú. X v obci X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osobě zúčastněné na řízení se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Předmět řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Žalobkyně se domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. Ten spatřovala v tom, že ač rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 12. 2019 č. j. UMO3/51735/19 (dále též jen: „*rozhodnutí o odstranění stavby*“) bylo stavebníkovi, panu Z. Š., nařízeno odstranění stavby přístřešku, žalovaný nenařídil jeho exekuci, ačkoliv toto rozhodnutí nebylo ve stanovené šestiměsíční lhůtě plně vykonáno. Konkrétně dle žalobkyně nebyla odstraněna jižní zeď tohoto přístřešku, která navíc částečně spočívá na jejím pozemku p. č. X v k. ú. X. Z toho důvodu žalobkyně navrhla, aby soud jednak konstatoval, že faktická nečinnost žalovaného ve věci odstranění nepovolené stavby je nezákonným zásahem, jednak aby žalovanému uložil zahájení exekuce rozhodnutí o odstranění stavby.
2. Krajský soud v Plzni již ve věci jednou rozhodoval. Původně žalobkyně podala žalobu na ochranu před nečinností žalovaného spočívající v nevydání rozhodnutí o nařízení exekuce. Tuto žalobu soud rozsudkem ze dne 12. 1. 2021, č. j. 77 A 129/2020-25, zamítl. Podle konstantních závěrů tehdejší judikatorní praxe správní justice totiž nebylo možno domáhat se cestou žaloby ve správním soudnictví zahájení řízení z moci úřední.
3. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2022, č. j. 5 As 21/2021-23, byl citovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Kasační soud poukázal na to, že rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, došlo v mezidobí ke změně uvedené judikatorní praxe. Nezahájení řízení vedených z moci úřední nadále může v konkrétním případě a za splnění stanovených podmínek představovat nezákonný zásah správního orgánu, protože se lze proti němu dovolat ochrany cestou žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. Kasační soud proto uložil zdejšímu soudu, aby žalobkyni vyzval ke změně uplatněného žalobního typu a následně žalobu posoudil dle hledisek vyplývajících z rozsudku rozšířeného senátu.

Obsah žaloby

4. V intencích závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu poskytl Krajský soud v Plzni žalobkyni potřebná poučení, na jejichž základě žalobkyně změnila zvolený žalobní typ a upřesnila svá žalobní tvrzení, aby odpovídala hlediskům relevantním z pohledu právních závěrů rozšířeného senátu.
5. Žalobkyně konstatovala, že zásahem, proti němuž se domáhá ochrany, je nevykonání pravomocného rozhodnutí, jímž bylo nařízeno odstranění nepovolené stavby, tj. faktická nečinnost stavebního úřadu při výkonu jeho pravomoci vyplývající mu z úřední povinnosti. Následně žalobkyně popsala procesní průběh věci s tím, že s ohledem na to, že do stanovené lhůty nebyla odstraněna stavba podle vydaného rozhodnutí o odstranění stavby, podala žalobkyně žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Přitom podle § 103 a násl. správního řádu nařídí příslušný exekuční orgán exekuci vydáním exekučního příkazu z moci úřední. Příslušným exekučním orgánem je v tomto případě žalovaný, který měl s ohledem na uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o odstranění stavby přistoupit k nařízení exekuce vydáním exekučního příkazu na provedení prací nebo výkonu – odstranění stavby. Tyto kroky žalovaný neučinil ani přes žádost žalobkyně o uplatnění opatření proti nečinnosti.
6. Správní orgán je povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu, případně ve lhůtě 30 dnů, jak plyne z § 71 správního řádu. Mezní lhůtou je pak lhůta 60 dnů v případech, kdy je třeba nařídit ústní jednání, místní šetření či jde o složitý případ. Projednávaná věc však složitým případem dle žalobkyně není.

7. Řízení o odstranění stavby bylo zahájeno na podnět žalobkyně, která je existencí předmětné stavby dotčena na svých právech. Je tomu tak proto, že nepovolená stavba přístřešku je zbudována v rozporu s požadavky na výstavbu obsaženými ve stavebním zákoně a jeho prováděcích předpisech, a to právě k její tíži. Toto řízení bylo zahájeno již v roce 2008. Žalobkyně se již jednou domáhala soudní ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 157/2019. Žalovaný odstranil průtahy v řízení teprve po podání nečinnostní žaloby, pročez byla tato důvodně podaná žaloba vzata zpět. Žalobkyně uzavřela, že ani po vydání rozhodnutí o odstranění stavby, ani po uplynutí dostatečné doby pro zahájení exekuce žalovaný nekoná a neplní svou povinnost uloženou správním řádem, přestože žalobkyně vyčerpala všechny zákonem stanovené prostředky ochrany před nečinností žalovaného.

Vyjádření žalovaného

8. Ve svém vyjádření k podané žalobě, jež bylo kopií vyjádření, jež žalovaný podal v původním řízení o nečinnostní žalobě (dokonce včetně příslušné datace), konstatoval žalovaný, že žalobkyně k podání nečinnostní žaloby není aktivně legitimována, neboť z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze úspěšně domáhat vydání rozhodnutí v případech, kdy je možno správní řízení zahájit jen z moci úřední. Na zahájení takového řízení nemá žalobkyně subjektivní veřejné právo. Stejný závěr platí dle žalovaného i pro nařízení exekuce. I kdyby žalobkyně měla právo svým podáním iniciovat zahájení správní exekuce, musela by se nejprve na žalovaného obrátit s podnětem k nařízení exekuce a vyčkat přiměřené doby, a to před uplatněním opatření proti nečinnosti. To se ale v daném případě nestalo, žalobkyně žalovaného o nařízení exekuce vůbec nepožádala a rovnou se obrátila na nadřízený správní orgán.
9. Konečně žalovaný poukázal na to, že dne 20. 10. 2020 vydal výzvu k účasti na kontrolní prohlídce za účelem ověření odstranění předmětné stavby, která se konala dne 6. 11. 2020. Při kontrolní prohlídce žalovaný ověřil, že předmětná stavba již byla odstraněna.

Replika žalobkyně

10. V replice na vyjádření žalovaného uvedla žalobkyně, že nikdy od žalovaného neobdržela výzvu k účasti na kontrolní prohlídce ze dne 20. 10. 2020. Dále uvedla, že podle § 8 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, musí být stavba provedena tak, aby splňovala základní požadavky mj. na mechanickou odolnost a bezpečnost, tedy že přístřešek není tvořen pouze střešním pláštěm, ale že střešní plášť musí spočívat na střešní konstrukci a střešní konstrukce musí spočívat na nosné konstrukci, která je spojena se zemí. Žalovaný se tak nemůže spokojit pouze s odstraněním střešního pláště a střešní konstrukce předmětné stavby, ale musí dosáhnout odstranění všech jejích částí včetně nosných konstrukcí.
11. Žalobkyně pouze chrání své vlastnické právo k pozemku p. č. X v k. ú. X, na které předmětná stavba nepovoleně spočívá svou jižní zdí. Žalobkyně i její právní předchůdce se nedomáhali odstranění celé předmětné stavby, nýbrž pouze té její části, která přesahuje na pozemek žalobkyně.

Další vyjádření žalovaného

12. Ve vyjádření k replice žalobkyně žalovaný uvedl, že je toho názoru, že západní a jižní zeď znázorněná v podání žalobkyně na obrázku č. 1 a 2 představovaly původní oplocení, Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

existující a plnící funkci dříve než byla provedena stavba předmětné stavby. Zdi tvořily pouze oporu předmětné stavby, a jakožto jiné stavby nebyly předmětem řízení o odstranění stavby a neměly být odstraněny.

Duplika žalobkyně

13. Žalobkyně v reakci na vyjádření žalovaného sdělila, že jižní zděné průčelí přístřešku nikdy nebylo oplocením. Toto tvrzení dokládala prostřednictvím snímku z roku 1992, z něhož je patrné, že tehdy na jižní hranici pozemku Z. Š. stála drobná stavba a původním oplocením byl dřevěný plot, přičemž ráhna jeho dvou polí byla upevněna do zdiva drobné stavby. Ze snímku je zřetelné, že plotové pole, které je zakotvené do zdi drobné stavby, mírně uhýbá do pozemku žalobkyně.
14. Žalobkyně k vyjádření připojila další snímek ze dne 27. 9. 2019, na němž je zachycen plotový sloupek původního oplocení, který stále stojí na svém místě a v technické zprávě geodetické kanceláře Georing Plzeň spol. s r. o. je na něm vyznačen geodeticky zaměřený severozápadní roh pozemku p. č. X. Na snímku je zřetelné, že k tomuto sloupku jsou uchycena plotová ráhna původního oplocení, které dále pokračuje při západní hranici pozemku p. č. X. Na třetím přiloženém snímku ze dne 27. 10. 2020 je zachycen aktuální stav při odstraňování předmětné stavby s detailem téhož plotového sloupku původního plotu v severozápadním rohu pozemku p. č. X a se způsobem, jakým byl plotový sloupek zakomponován do předmětné stavby. Na posledním snímku ze dne 5. 11. 2020 je zachycen stav při nastavování podezdívky jižní stěny předmětné stavby a je zcela zřetelné, že Z. Š. provádí přístavek na neodstraněnou část předmětné stavby.
15. Žalobkyně shrnula, že z předložených důkazů vyplývá, že žalovaný nepravdivě tvrdí, že podezdívka jižní stěny předmětné stavby je původním oplocením a neposkytl žalobkyni příležitost vyjádřit se k prováděnému úkonu a způsobu jeho provedení, když ji neuvědomil o kontrolní prohlídce dne 20. 10. 2020.

Posouzení věci

16. Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť s tím obě sporné strany souhlasily.
17. Práva osoby zúčastněné na řízení uplatnil pan Z. Š., stavebník. Žádné vyjádření však soudu nepředložil.
18. Soud se nejprve zabýval podmínkami, za jejichž splnění je možno poskytnout soudní ochranu v situaci, kdy správní orgán nezahájí řízení vedené z moci úřední.
19. Z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, vyplývají následující komplexy podmínek, za nichž je možno shledat v nezahájení řízení vedeného z moci úřední nezákonný zásah správního orgánu. Prvý komplex podmínek spočívá v tom, že žalobce musí podanou zásahovou žalobou cílit na ochranu vlastních veřejných subjektivních práv, nesmí žalobu využívat jako *actio popularis*. Je tedy třeba, „aby šlo skutečně o žalobce, jehož veřejné hmotné právo nebylo ochráněno v důsledku nečinnosti správního orgánu, který v rozporu se zákonem nezahájil řízení z moci úřední. Trebaže toto řízení slouží v prvé řadě k ochraně objektivního práva, přímým důsledkem nečinnosti správního orgánu je též neposkytnutí ochrany právu subjektivnímu.“ Ke druhému komplexu podmínek, jenž je provedením zásady subsidiarity zásahové žaloby, konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu: „Nesmí (...) existovat žádné jiné správní řízení ani žádný jiný moment, kdy osoba v minulosti mohla nebo teprve v budoucnu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

bude moci chránit své subjektivní hmotné právo v rámci veřejné správy nebo žalobou před správním soudem (buď jako účastník správního řízení, nebo jako osoba, která sice dle zákona nebyla účastníkem řízení, ovšem proti rozhodnutí má právo podat žalobu podle § 65 odst. 1 s. ř. s.).“ Třetí komplex podmínek pak tkví v posouzení, zda žalobce podáním zásahové žaloby nezneužívá právo. Rozšířený senát ve svém rozsudku následně zdůraznil subsidiaritu zásahové žaloby vycházející z § 85 s. ř. s. a z ní vyplývající povinnost žalobce vyčerpat dostupné prostředky ochrany či nápravy, přičemž zmínil využití podnětu podle § 42 správního řádu. „Aby tedy vůbec bylo možno hovořit o tom, že se správní orgán dopouští nečinnosti, která je nejenom protizákonná, ale zkracuje na subjektivním právu též samotného žalobce, musí se na základě podnětu budoucího žalobce dle § 42 správního řádu správní orgán dozvědět nejen o nezákonnosti, ale rovněž o tom, že právě (budoucí) žalobce se cítí zkrácen na svých právech protiprávním stavem, k jehož odstranění je povolán správní orgán.“

20. Prvý komplex podmínek má soud v projednávané věci za splněný. Žalobkyně podanou zásahovou žalobou nesleduje ochranu veřejného zájmu ani nikoho jiného než svého. Žaloba tedy neslouží jako *actio popularis*. Ze žalobních tvrzení je dostatečně zřejmé, proč se žalobkyně domnívá, že nečinnost žalovaného při zahájení exekučního řízení zasahuje do jejích práv. Tato tvrzení jsou také dostatečně plausibilní, lze tedy na jejich základě dovodit (aniž by v této fázi byla žaloba věcně posuzována), že takto tvrzená nečinnost žalovaného skutečně může žalobkyní předestíraný zásah do jejích práv konstituovat.
21. Stejný závěr pak soud učinil i ve vztahu k druhému komplexu stanovených podmínek. Rozhodnutí o nařízení odstranění stavby bylo vydáno dne 17. 12. 2019 a dne 15. 1. 2020 nabylo právní moci. Žalovaný provedl dne 6. 11. 2020 kontrolní prohlídku stavby, která měla být odstraněna, a uzavřel, že tato stavba odstraněna byla. Za dané situace je zřejmé, že žalovaný nepovažuje za důvodné nařídit správní exekuci a že žalobkyně nemá k dispozici žádný právem upravený prostředek, jak se nařízení správní exekuce pravomocného rozhodnutí o nařízení odstranění stavby domoci. Podaná zásahová žaloba tedy neslouží k obejití stanovených procesních prostředků existujících v systému veřejné správy.
22. Konečně soud ani nezjistil, že by žalobkyně podanou zásahovou žalobou zneužívala právo. Žádná indicie, která by takovému závěru svědčila, se nepodává ani ze správního spisu, ani z dosavadního obsahu soudního spisu.
23. Lze také konstatovat, že ve vztahu ani k jedné z těchto tří podmínek nevznese žalovaný žádnou argumentaci, jež by odporovala závěru, který o nich soud shora učinil, a jejich splnění tak nelze v tomto případě považovat ani za sporné.
24. Konečně se soud zabýval splněním podmínky řízení ve smyslu § 85 s. ř. s. zajišťující subsidiaritu zásahové žaloby. Její splnění již mezi účastníky tohoto řízení sporné je, neboť žalovaný ve svém vyjádření datovaném dne 13. 11. 2020, které soudu předložil znovu dne 15. 12. 2022, výslovně poukázal na to, že žalobkyně se na něj neobrátila s podnětem k nařízení exekuce, ale obrátila se rovnou na nadřízený správní orgán (Magistrát města Plzně, pozn. soudu).
25. Ze správního spisu soud k této otázce zjistil, že po vydání rozhodnutí o nařízení odstranění stavby dne 17. 12. 2019 se na žalovaného dne 6. 11. 2020 obrátil zástupce žalobkyně s podáním nazvaným jako oznámení podezření na přečin. Jeho obsahem je tvrzení, podle kterého marně uplynula šestiměsíční lhůta k realizaci odstranění stavby stanovená v uvedeném rozhodnutí, ale stavebník v rozporu s tímto rozhodnutím zachoval jižní zeď přístřešku a její původně dřevěnou nástavbu nahrazuje minerálními materiály. Tato tvrzení jsou doprovázena sérií fotografií. Současně ze správního spisu vyplývá, že podáním

ze dne 25. 8. 2020 se žalobkyně v zastoupení svým zástupcem domáhala u Magistrátu města Plzně uplatnění prostředku proti nečinnosti s tím, že ačkoliv marně uplynula stanovená lhůta k odstranění stavby, stavba odstraněna nebyla. Žalobkyni není podle tohoto podání známo, že by žalovaný vydal exekuční výzvu či určil náhradní lhůtu, v níž má být stavba odstraněna. Proto se domnívá, že je žalovaný nečinný. Současně žalobkyně upozornila, že je nečinností žalovaného dotčena na svých právech, protože má za to, že jižní zeď stavby určené k odstranění částečně spočívá na jejím pozemku. Toto podání, ač bylo učiněno u Magistrátu města Plzně, bylo žalovanému zasláno jako příloha výzvy k zapůjčení spisu a vyjádření učiněné Magistrátem města Plzně ze dne 2. 9. 2020. Obdobně se podáním ze dne 9. 12. 2020 učiněným opět u Magistrátu města Plzně domáhala žalobkyně opatření proti nečinnosti žalovaného, nyní však již nejen ve vztahu k „řízení o výkon rozhodnutí o odstranění nepovolené stavby“, ale i k oznámení podezření na přečin ze dne 6. 11. 2020. I toto podání bylo žalovanému doručeno prostřednictvím výzvy k zapůjčení spisu a vyjádření Magistrátu města Plzně ze dne 10. 12. 2020.

26. Soud tedy konstatuje, že žalovaný má pravdu, pokud tvrdí, že žalobkyně vůči němu skutečně podnět k nařízení exekuce nepodala. Toto zjištění ale podle názoru soudu nemůže samo o sobě znamenat, že podaná zásahová žaloba musí být nepřipustná z hlediska nesplnění podmínky stanovené v § 85 s. ř. s., jak ji ve svém rozsudku pojednal rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. K tomuto závěru soud vedlo už samotné zjištění, že žaloba v projednávané věci byla podána dne 6. 10. 2020, tedy ještě před vyhlášením citovaného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (ostatně, změna judikatury, ke které tímto rozsudkem došlo, byla také důvodem, proč byl předchozí rozsudek Krajského soudu v Plzni v této věci zrušen). Je proto otázkou, do jaké míry lze spravedlivě po žalobkyni fakticky retroaktivně požadovat, aby splnila formální předpoklady zakládající její procesní legitimaci k podání žaloby, které byly Nejvyšším správním soudem artikulovány až po jejím podání. Důvodnost této otázky je podložena tím, že si je v obdobných věcech pokládá i Nejvyšší správní soud, k čemuž lze odkázat na zcela recentní rozsudek ze dne 15. 3. 2023, č. j. 2 As 133/2019-154, bod 33.
27. Soud proto v tomto případě dospěl k závěru, že bude na místě zabývat se spíše funkcí, kterou podnět, jehož podání je procesní podmínkou přípustnosti zásahové žaloby, podle § 85 s. ř. s., má v pojetí zaujatém rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu hrát. V dané situaci je podle názoru soudu podstatnější dát důraz spíše než na procesní formu, kterou žalobkyně zvolila ve snaze o iniciaci exekučního řízení (tj. zda využila podnětu vůči žalovanému), otázku materiální. Je tomu tak proto, že na jedné straně sice nelze z časového hlediska po žalobkyni požadovat, aby postupovala procesně plně v intencích závěrů rozšířeného senátu, když ty jí v dané době objektivně nemohly být známy, současně ale zase není možno zcela od podmínky zakotvené v § 85 abstrahovat, neboť by došlo k popření subsidiarity zásahové žaloby (personifikovaně vyjádřeno by tedy nebylo spravedlivé vytýkat žalovanému, že nezahájil exekuční řízení, pokud se reálně nedozvěděl, že se žalobkyně cítí dotčena na svých právech tím, že nepovolená stavba nebyla podle jejího názoru plně odstraněna). Je to proto materiální hledisko, které je v tomto případě jediné způsobilé zajistit splnění podmínky subsidiarity zásahové žaloby coby jejího klíčového atributu a současně předejít popření práv a legitimního očekávání obou účastníků tohoto soudního řízení.
28. V odstavci 97 rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu se uvádí: „V tomto smyslu je pro osoby dotčené na hmotných právech podnět podle § 42 správního řádu jiným právním prostředkem ochrany ve smyslu § 85 s. ř. s., a tedy předpokladem přípustnosti zásahové žaloby. Nepodal-li žalobce správnímu orgánu před podáním žaloby podnět s relevantními informacemi pro zahájení řízení z moci úřední, včetně toho, jak právě žalobce trvajících Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nezákonnost zkracuje na právech, a nevyčkal-li, jak se k tomuto podnětu správní orgán v přiměřené době postaví (§ 42 správního řádu), správní orgán právě tohoto žalobce nemohl jakkoli zkrátit na právech. Správní orgán se totiž sice (možná) dopouští porušení objektivního práva, nezkracuje však na právech právě tohoto žalobce. Proto je třeba hledět na tento podnět jako na jiný právní prostředek, kterým se lze domáhat ochrany, ve smyslu § 85 s. ř. s. “Z této citace je zřejmé, že materiální funkcí podnětu coby procesní podmínky přípustnosti zásahové žaloby podle § 85 s. ř. s. je v případech obdobných tomu nyní řešenému poskytnout žalovanému relevantní informace pro zahájení řízení z moci úřední včetně specifikace toho, jak daná nezákonnost zkracuje případného budoucího žalobce na jeho právech. Jinými slovy tedy jde o to sdělit správnímu orgánu podstatné informace a poskytnout mu určitý čas k tomu, aby rozhodl, zda je na místě řízení z moci úřední zahájit či nikoli.

29. Soud je přitom přesvědčen, že žalobkyně těmto podmínkám vyhověla svými podáními ze dne 6. 11. 2020 vůči žalovanému a z 25. 8. 2020 a 9. 12. 2020 vůči Magistrátu města Plzně, jež však byly v podstatě obratem tímto správním orgánem žalovanému zaslány. Je z nich totiž patrné jednak to, že žalobkyně má za to, že rozhodnutí o nařízení odstranění stavby nebylo stavebníkem (zcela) realizováno a z jakých důvodů se tak žalobkyně domnívá, ale také to, že žalobkyně takový stav považuje za zásah do svých práv, včetně důvodů, které ji k tomuto názoru vedou. Žalovaný tedy měl prostřednictvím těchto podání vytvořený dostatečný prostor pro svou reakci, tedy pro případné zahájení exekučního řízení. Z toho důvodu má soud za to, že podmínka subsidiarity zásahové žaloby byla v projednávané věci splněna.
30. Za těchto okolností soud přikročil k věcnému posouzení podané žaloby.
31. V nyní projednávané věci není mezi účastníky sporu o tom, že rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 12. 2019, č. j. UMO3/51735/19, sp. zn. VÝST/02651/08/SI/Zá, bylo panu Z. Š. podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařízeno odstranění stavby, která obsahuje „Přístřešek lichoběžníkového půdorysného tvaru o rozměrech 2,30 m – 3,70 m x 6,25m – 6,42 m vzniklý prodloužením západní střechy stávající kolny, umístěný na pozemku p. č. XA v k. ú. X“, a uhradit paušální částku náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč (dále též jen: „rozhodnutí o odstranění stavby“), a to ve lhůtě 6 měsíců ode dne nabytí právní moci. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. 1. 2020.
32. Exekuce rozhodnutí správního orgánu je upravena v hlavě XI. správního řádu.
33. Podle § 103 odst. 1 správního řádu: „Podle ustanovení této hlavy se postupuje, pokud ten, jemuž byla exekučním titulem uložena povinnost peněžitého nebo nepeněžitého plnění (dále jen „povinný“), v určené lhůtě tuto povinnost dobrovolně nesplní.“ Dle druhého odstavce téhož ustanovení: „Exekučním správním orgánem je správní orgán, který je podle tohoto nebo zvláštního zákona oprávněn k exekuci.“
34. Klíčovým východiskem právní úpravy exekučního řízení je, že může dojít k vymožení toliko té povinnosti, která byla uložena exekučním titulem (pokud ji povinný v určené lhůtě sám dobrovolně nesplní). Je-li sporné, zda povinný dobrovolně splnil, co mu exekuční titul uložil, je proto v prvé řadě podstatné postavit na jisto, jaká povinnost byla exekučním titulem vlastně uložena. Teprve poté je možno hodnotit, zda tato povinnost byla či nebyla dobrovolně splněna. Až tehdy, bude-li zjištěn obsah uložené povinnosti a skutečnost, že tato nebyla zcela dobrovolně splněna povinným, lze uzavřít, že jsou splněny základní podmínky pro nařízení exekuce. Zdůraznit je nutno, že exekuční řízení a ani soudní řízení správní o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, který je spatřován v nenařízení správní exekuce tam, kde by podle mínění žalobkyně tato měla být nařízena,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nelze napravovat případné vady samotného exekučního titulu, ať už skutečně existující, popřípadě jen tvrzené. Kupříkladu tak není možné v těchto řízeních tvrdit, že exekuční titul měl správně nařizovat něco jiného, popřípadě snad o něco více, než co skutečně nařizuje. K opravě těchto vad je třeba využít jiných postupů (zejména řízení o opravných prostředcích, popř. iniciace nového správního řízení tam, kde to připadá v úvahu apod.).

35. V projednávané věci je potenciálním exekučním titulem rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2019, č. j. UMO3/51735/19, sp. zn. VÝST/02651/08/SI/Zá, jímž bylo panu Z. Š. podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařízeno odstranění stavby, která obsahuje „Přístřešek lichoběžníkového půdorysného tvaru o rozměrech 2,30 m – 3,70 m x 6,25 m – 6,42 m vzniklý prodloužením západní střechy stávající kolny, umístěný na pozemku p. č. XA v k. ú. X“. Žalovaný má za to, že jeho rozhodnutí bylo dobrovolně splněno. Dne 6. 11. 2020 provedl kontrolní prohlídku, na které zjistil, že *„přístřešek je odstraněn, na pozemku jsou pouze uskladněná prkna.“* Žalobkyně má oproti tomu za to, že povinnost stanovená v citovaném rozhodnutí žalovaného splněna dobrovolně nebyla, respektive nebyla dobrovolně splněna celá. Tento její názor vychází z existence podezřívky, resp. jižní zdi tohoto přístřešku, která dle žalobkyně částečně nedovoleně spočívá na jejím pozemku p. č. X v k. ú. X.
36. Jde tu tedy o otázku objektivních mezí závaznosti rozhodnutí (pozitivní stránky právní moci rozhodnutí), při jejímž zodpovídání je nutno vyjít především z obsahu výroku rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Je to totiž právě výrok, který obsahuje samotnou autoritativní úpravu práv a povinností, o nichž správní orgán rozhodl. Pouze výrok rozhodnutí správního orgánu je také schopen nabýt právní moci a vykonatelnosti [jak již uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 5. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, je to jen výroková část rozhodnutí, *„která je schopna zasáhnout práva a povinnosti účastníků řízení a jako taková pouze ona může nabýt právní moci. Řádně formulovaný výrok, v něm na prvním místě konkrétní popis skutku, je nezastupitelnou částí rozhodnutí; toliko z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaké opatření či sankce byla uložena, pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod.“* Uvedené usnesení se sice týkalo rozhodnutí o správním deliktu, nicméně závěry v něm uvedené lze aplikovat i na danou věc.]. Skutečnosti obsažené v odůvodnění rozhodnutí však také nelze z úvahy zcela vynechat: odůvodnění osvětluje důvody, pro které správní orgán přijal právě to rozhodnutí, které je obsaženo ve výroku, jak ostatně plyne z § 68 odst. 3 správního řádu.
37. V projednávané věci je klíčový výrok I. rozhodnutí o nařízení odstranění stavby; jeho výrok II. se totiž týká náhrady nákladů řízení a výrok III. obsahuje stanovení podmínek pro odstranění stavby. Výrok I. rozhodnutí o nařízení odstranění stavby zní: *„I. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařizuje vlastníkově odstranění stavby. Stavba obsahuje – Přístřešek lichoběžníkového půdorysného tvaru o rozměrech 2,30 m – 3,70 m x 6,25 m – 6,42 m vzniklý prodloužením západní střechy stávající kolny, umístěný na pozemku p. č. XA v k. ú. X.“* V takto formulovaném výroku je nutno věnovat zvýšenou pozornost tomu, že má jít o přístřešek „vzniklý prodloužením západní střechy stávající kolny“ a že se přístřešek nachází „na pozemku p. č. XA v k. ú. X“.
38. Z analýzy dostupné judikatury vyplývá, že přístřeškem je v ní rozuměna zpravidla taková pozemní stavba (konstrukce) menších rozměrů, jež je zastřešena, avšak nemá souvislý obvodový plášť, což umožňuje volný pohyb dovnitř stavby a ven (srov. shrnutí vývoje pojmu „přístřešek“ v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2021, č. j. 54 A

183/2018-40, či úvahu Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 6 As 171/2019-37, který se zabýval vymezením pojmu „lehký přístřešek“).

39. V této souvislosti není zcela bez zajímavosti i význam, který slovu přístřešek přisuzuje obecný český jazyk. Slovník spisovného jazyka českého dostupný na webové stránce ssjc.ujc.cas.cz, uvádí u slova přístřešek následující možné významy: „1. část střechy přesahující zvenčí zeď a chránící před nepohodou; přístřeší 2: schovat se před deštěm pod p.; hnízda vlaštovek pod p-em chalupy 2. kryt nad něčím v podobě střechy; přístřeší 3: p. na dřevěných sloupech; sedět pod p-em vozu; p. na zásyp pro ptáky †3. přístřeší 1: vyhledat p. ve slujích (Jir.); být na útěku, bez p-u (Klicp.).“
40. Jak dostupná judikatura správních soudů, tak obecná čeština tedy nepovažují stěny za nedělitelnou součást přístřešku. Jinak řečeno: přístřešek může dobře existovat i bez stěn.
41. Jsou-li shora uvedené závěry aplikovány na skutkový stav nyní řešené věci, jeví se, že v posuzovaném případě se má jednat o odstranění přístřešku, který vznikl právě prodloužením střechy stávající kolny, jde tedy o přístřešek, jehož součástí nejsou stěny, na nichž v určitou dobu spočíval. Takový přístřešek by byl odstraněn již tím, že bude odstraněno právě ono prodloužení střechy. Přístřešek by tak zanikl obrácením toho postupu, kterým vznikl. To by ovšem znamenalo, že pokud v projednávané věci bylo toto prodloužení střechy odstraněno, bylo rozhodnutí o nařízení odstranění stavby učiněno zadost. Zásahovou žalobu by bylo nutno zamítnout, neboť žalovaný se nemohl dopustit nezákonného zásahu vůči žalobkyni, pokud nenařídil exekuci k vymožení povinnosti uložené rozhodnutím, které bylo dobrovolně splněno. Podmínky nařízení exekuce stanovené ve shora citovaném § 103 odst. 1 správního řádu by nebyly splněny.
42. Žalobkyně však činí tyto závěry implicitně spornými, protože podle jejího názoru měla být spolu s přístřeškem odstraněna i jeho jižní zeď spočívající na jejím pozemku. Soud proto považuje za potřebné vyjádřit se i k otázce této tvrzené jižní zdi, resp. tím, zda ji lze považovat za součást přístřešku (a zda tedy i na ni se vztahovala povinnost k odstranění stavby přístřešku).
43. V této souvislosti je však nutné uvést, že soud se nemůže v rámci tohoto řízení samostatně zabývat otázkou, zda daná jižní zeď stojí či nestojí na pozemku žalobkyně. Toto řízení má jiný předmět, který spočívá toliko v tom, zda měla být nařízena exekuce rozhodnutí o nařízení odstranění stavby, pokud nebyla odstraněna i jižní zeď odstraňovaného přístřešku. Předmětem tohoto řízení tak není spor mezi vlastníky sousedních pozemku (p. č. XA a X) o eventuální přesah stavby zdi na pozemku p. č. XA na pozemek p. č. X, jenž patří žalobkyni. K řešení takového případného sporu slouží jiné typy řízení. Tato příslušná řízení přitom není možno obcházet prostřednictvím tvrzení, že snad o odstranění jižní zdi mělo být správně také žalovaným rozhodnuto. V tomto řízení je naopak možno toliko tvrdit, že daná jižní zeď byla součástí přístřešku, jehož odstranění bylo nařízeno, a proto měla být nařízena exekuce příslušného rozhodnutí o odstranění stavby, jelikož dané rozhodnutí nebylo zcela splněno dobrovolně.
44. Soud vyšel z obsahu správního spisu, z něhož zjistil následující podstatné skutečnosti (soud nebude v tomto rozsudku podrobně rekapitulovat celý průběh dlouhého a procesně poměrně komplikovaného řízení: procesní průběh řízení je zachycen v rozhodnutí o odstranění stavby, na něž lze v tomto směru pro stručnost odkázat; pozornost bude věnována jen skutečností relevantním z pohledu předmětu tohoto soudního řízení).
45. Ve správním spise jsou obsaženy podklady pocházející ze souvisejících řízení. Z nich je patrné, že na pozemku p. č. XA vznikla v roce 1998 kolna - na základě ohlášení ze dne 26. 1. 1998 informoval žalovaný sdělením ze dne 23. 3. 1998, č. j. výst/1317/98-Pl, stavebníky, Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

manžele Š., že proti provedení této drobné stavby nemá námitek. Stavebně se dle citovaného ohlášení a k němu přiloženému nákresu mělo jednat o úpravy původního záchodu z roku 1935. Základy měly být betonové, stavba měla být cihlová, střecha prkenná s krytinou v podobě ipa, omítka z řídké malty. Z nákresu je patrné, že tato drobná stavba měla svou jižní zdí sousedit s dnešním pozemkem p. č. X. S realizací stavby souhlasil tehdejší vlastník pozemků 992 a 993, pan Z. P.

46. Samo správní řízení o nařízení odstranění stavby bylo ve smyslu § 46 odst. 1 správního řádu zahájeno 1. 8. 2008, kdy bylo panu Z. Š. doručeno oznámení o zahájení tohoto řízení, které vydal žalovaný dne 16. 7. 2008 pod sp. zn. VÝST/2651/08/Sl. V tomto oznámení byla odstraňovaná stavba popsána toliko jako přístřešek bez další specifikace.
47. Z odůvodnění usnesení žalovaného ze dne 24. 4. 2009, sp. zn. VÝST/2651/08/Sl, o zastavení řízení o nařízení odstranění stavby se podává, že původní stavba (rozuměj: kolny, pozn. soudu) je postavena v souladu s ohlášením, ale je s ní spojen přístřešek. Z toho vyplývá, že přístřešek byl zbudován v návaznosti na (veřejnoprávně povolenou) stavbu kolny.
48. Z odůvodnění usnesení Magistrátu města Plzně ze dne 24. 8. 2009, č. j. STAV/08015/09, jímž bylo ve zkráceném přezkumném řízení zrušeno výše uvedené rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení o nařízení odstranění stavby, vyplývá mj. následující: „*Nelegální stavba dřevěného přístřešku byla přistavěna ke stavbě stávající kolny, která byla ohlášena stavebnímu úřadu 26. 1. 1998. U stavby kolny se jednalo rovněž o přístavbu ke stávajícímu záchodu z roku 1935. Přístřešek má lichoběžníkový tvar, východní stěna má půdorysnou délku 5,2 m, severní stěna má půdorysnou délku 2m a jižní stěna 2,2m. Tento dřevěný přístřešek je umístěn přímo na hranici se sousedními pozemky p. č. X a XB k. ú. X.*“ I na dalších místech odůvodnění tohoto usnesení se o přístřešku hovoří tak, že jde o přístřešek dřevěný.
49. Dne 19. 11. 2009 byla na pozemku p. č. XA provedena kontrolní prohlídka stavby, z níž byl sepsán protokol. Zástupce stavebníka Z. Š., pan D. Š. tehdy uvedl, že při koupi domu byl na zahradě v zadním traktu za suchým záchodem přístřešek materiálu- trámy, fošny, železa, který při přístavbě kolny z původního záchodku byl zrekonstruován. Ještě dnes jsou tam původní vzpěry i trámy. Při rekonstrukci došlo k výměně některých trámků a krytiny a změně spádu střechy. Při místním šetření byla pořízena také fotodokumentace. Z ní je mj. patrné, že vedle stavby, jejíž zeď je tvořena zřejmě betonovými trámy, se nachází i dřevěná konstrukce, jejímž základem je zřejmě jeden betonový trám. Střecha obou objektů je spojená.
50. K podání zástupce předchůdce žalobkyně Z. P. ze dne 2. 2. 2010 byla připojena fotografie pocházející údajně z roku 1992. Na ní má být zachycena žalobkyně L. Z. stojící na pozemku p. č. X, přičemž za ní se nachází dřevěné oplocení. V části je oplocení nahrazeno zřejmě cihlovou zdí. V podání je tvrzeno, že jde o dokumentaci tehdejšího stavu na společné hranici pozemků XA a X.
51. Ze svědecké výpovědi žalobkyně L. Z. zachycené v záznamu o podání svědecké výpovědi ze dne 29. 3. 2010 plyne mj. že někdy v roce 1996 pan Šváb k původnímu holubníku 2 x 3 m přistavěl zhruba 2 m na délku směrem do své zahrady, a tím původní holubník zvětšil na 2 x 5 m. Potom někdy kolem roku 2000 až 2001 přistavěl další části boudy až na hranici pozemku s městem, a tím opět původní holubník rozšířil. Před rokem 2000 se v těchto místech žádný přístřešek nenacházel, mezi holubníkem a plotem oddělujícím parcelu p. Š. a parcelu města byl prostor zhruba 2 – 3 m, kde rostla tráva.
52. Svědkyně L. L., jejíž výpověď je zachycena v záznamu rovněž ze dne 29. 3. 2010, vypověděla, že stav boudy s holubníkem, jež je zachycena na fotografii z roku 1992, kterou Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

ona sama pořizovala, se změnil v rozmezí let 1996 až 1998. Hradba plaňková se změnila tak, že tam byly vysázeny túje stranou panem Š. a byla tam udělána vodorovná prkna. Zhruba v této době přestavěl pan Š. boudu s holubníkem tak, že zastavěl zelenou plochu až k plotu pozemku města.

53. L. L. podala ještě doplňující informace, které se žalovanému dostaly cestou přípisu pana D. P. (jenž ve správním řízení zastupoval nejprve pana Z. P. a následně od 28. 3. 2012 jeho právní nástupkyni paní L. Z.) dne 10. 5. 2010 a z nichž plyne, že část stavby, která měla být původně WC, je stavbou, která byla na pozemku již v době, kdy ten patřil panu Ch. a po něm panu K., nebylo to však WC, ale holubník. Stavba sousedila jižní stěnou s pozemkem pana P. a kolem ostatních stran stavby byl trávník. Tento stav trval minimálně do roku 1996. Asi v letech 1996 až 1998 přistavěl pan Š. k tomuto holubníku na jeho severní straně další stavbu, která je označena na plánu jako zděná kolna. Po roce 2000 přistavěl pan Š. k této rozšířené stavbě další část, a to k její západní stěně tak, že nyní tato stavba zasahuje západně až k hranici s pozemkem města plzně a jižní strana této přístavby navazuje na jižní stěnu původního holubníku. Na plánu je tato přístavba označena jako původní přístřešek. Někdy kolem roku 2005 byl k této stavbě připevněn kouřovod na východní straně. Obsah tohoto sdělení pak potvrdila ve svém doplňujícím vyjádření připojeném k témuž přípisu i E. W.
54. V usnesení žalovaného ze dne 1. 6. 2010, č. j. VŠT/02651/08/Sl/56, kterým bylo řízení o nařízení odstranění stavby zastaveno, konstatuje žalovaný mj. to, že přístřešek spočívá v prodloužení krokví (přesahu střechy), resp. že jde o přístřešek přistavený k původní stavbě. Zastřešený prostor není provozně spojen se stávající kolnou. Lze poznamenat, že toto usnesení bylo následně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2012, č. j. 57 A 56/2010-54, stalo se tak nicméně z důvodu právních (nesplnění podmínek pro zastavení řízení podle § 66 odst. 2 správního řádu), nikoli z důvodu nedostatku skutkových zjištění.
55. Z rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2013, č. j. VÝST/02651/08/Sl, jímž bylo rozhodnuto, že se vlastníku stavby odstranění přístřešku nenařizuje, plyne, že nadále žalovaný hodnotil přístřešek jako vzniklý prodloužením krokví u střechy kolny, jež byla provedena na základě ohlášení stavebnímu úřadu ze dne 11. 3. 1998. V odvolání proti tomuto rozhodnutí konstatoval zástupce žalobkyně, že spis neobsahuje žádnou listinu, jež by jednoznačně a nezpochybnitelně dokumentovala skutečný rozsah předmětné stavby a to, že tato stavba fyzicky nepřesahuje vlastnickou hranici pozemků. Již právní předchůdce žalobkyně prokazoval, že stavebník provedl její podezdívku z betonových segmentů, jež spolu s betonovými základy částečně spočívají na jeho pozemku. Na tomto stavu se v mezidobí nic nezměnilo.
56. Rozhodnutím Magistrátu města Plzně ze dne 13. 5. 2013, č. j. MMP/093178/13, jímž bylo shora uvedené rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2013 zrušeno, plyne, že tento správní orgán považuje za gros celé kauzy existenci nelegálního dřevěného přístřešku (podtržení připojil soud) umístěného v jihozápadní části pozemku XA, který byl přistaven k západní straně stávající ohlášené kolny. O existenci tohoto dřevěného přístřešku se stavební úřad dozvěděl při místním šetření v roce 2008.
57. Dne 18. 2. 2014 bylo provedeno místní šetření, v jehož rámci byla pořizována fotodokumentace. V protokolu o úkonu se uvádí, že přístřešek přesahuje 15-20 cm na pozemek žalobkyně svou podezdívku, s čímž ona nesouhlasí.
58. Dne 21. 5. 2014 bylo žalovanému doručeno podání pana D. Š., který uvedl, že jeho rodiče koupili pozemek s domem v roce 1993. V roce 1994 byla realizována rekonstrukce domu.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

V roce 1995 provedli rekonstrukci oplocení kolem celého pozemku. Původní betonové kuny, které nahradili ocelovými v původní hradební linii, použili k výstavbě zídek za suchým záchodem, jak mezi pozemkem jeho rodičů a pozemkem tehdy pana P. (pozn. soudu: nyní pozemek žalobkyně), tak i mezi pozemky rodičů a města Plzně. V roce 1998 na ohlášení prodloužili původní suchý záchod na kolnu včetně nového přestřešení a téhož roku prodloužili stříšku asi 1 m dozadu. Mezi lety 1998 a 2000 došlo ještě ke dvěma přístavbám stříšek, a to první nad zděnými hradbami a druhá jako zbytek stávající. To znamená, že podezdívka, která je v původní linii oplocení roku 1935, je postavena v roce 1995. Nesouhlasí proto s tvrzením, že podezdívka přesahuje na pozemek žalobkyně. Ke svému vyjádření připojil nákres situace.

59. V rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2014, č. j. VÝST/02651/08/Sl/Zá bylo stavebníkovi nařízeno odstranění nepovolených stavebních úprav spočívajících v uzavření prostoru mezi kolnou a oplocením na jižní a západní straně včetně přesahů střechy na sousední pozemky na jižní a západní hranici. V odvolání pana Z. Š. proti tomuto rozhodnutí se uvádí, že rozhodnutí neurčuje rozsah stavebních úprav, jež mají být odstraněny, hradba na jižní a západní straně je v souladu s kolaudačním rozhodnutím z roku 1935. Ve vyjádření k tomuto odvolání naopak pan D. P. konstatuje, že odstraněny mají být zdi na jižní a západní straně rohu pozemku včetně jejich základů, střecha a kouřovod. Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2014, č. j. MMP/055428/15, pak Magistrát města Plzně uvedené rozhodnutí žalovaného zrušil, přičemž konstatoval, že přístřešek je vybudován bez opatření stavebního úřadu a bude nařízen odstranit. Údajný přesah povolené kolny není v kompetenci stavebního úřadu. Majitelka sousední nemovitosti nepředložila stavebnímu úřadu žádný prokazatelný doklad o velikosti přesahu, proto není v moci stavebního úřadu určit odstranění přesahu na povolené kolně. Na městský pozemek přesahuje střecha nepovoleného přístřešku, který je předmětem řízení o odstranění stavby.
60. V námitkách, které žalovanému předložil pan D. P. dne 29. 7. 2015 se mj. uvádí, že původním oplocením byl plotkový plot, který existoval ještě v roce 1992, což dokazuje fotografie. Tento plot odstranil stavebník a místo něho vystavěl z betonových prefabrikátů nosnou zeď jeho stavby, avšak nezaložil ji v místě původního plotu na svém pozemku, ale částečně na pozemku žalobkyně. Na základě toho se žalobkyně domáhala mj. i nařízení odstranění celé jižní stěny nelegální stavby z betonových prefabrikátů s dřevěnou nástavbou.
61. Ve správním spise pak již následuje rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2019, č. j. UMO3/51735/19, sp. zn. VÝST/02651/08/Sl/Zá, jímž bylo panu Z. Š. podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařízeno odstranění stavby, která obsahuje „*Přístřešek lichoběžníkového půdorysného tvaru o rozměrech 2,30 m – 3,70 m x 6,25 m – 6,42 m vzniklý prodloužením západní střechy stávající kolny, umístěný na pozemku p. č. XA v k. ú. X.*“
62. Na podkladě provedené rekapitulace obsahu správního soud dospěl k závěru, že ačkoliv otázka samotných betonových segmentů, respektive problematika jejich umístění (tj. zda tyto spočívají částečně na pozemku žalobkyně či nikoli) byla ve správním řízení nadnesena, rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2019, č. j. UMO3/51735/19, sp. zn. VÝST/02651/08/Sl/Zá, se k ní nevyjadřuje. Z ničeho ani nelze dovodit, že by tato otázka byla určující ve vztahu k uložené povinnosti odstranit předmětný přístřešek. Ostatně, shora citované rozhodnutí Magistrátu města Plzně, tj. žalovanému nadřízeného správního orgánu, ze dne 13. 5. 2013 výslovně hovoří o tom, že gros celé kauzy je spatřováno v existenci nelegálního dřevěného přístřešku. Jinak řečeno: problematika betonových

segmentů byla správními orgány v řešené věci ponechána bez přímé odpovědi, a tedy i bez nařízení konkrétní povinnosti k nim se vztahující.

63. Zcela rozhodující význam pak v této souvislosti má ta skutečnost, že v samotném rozhodnutí o odstranění stavby je nařízeno odstranění stavby přístřešku nacházející se na pozemku p. č. XA v k. ú. X. Toto rozhodnutí tedy vůbec nehovoří o tom, že by mělo být odstraňováno cokoli z pozemku p. č. X, který vlastní žalobkyně. Již proto může jen sotva toto rozhodnutí sloužit jako exekuční titul pro vymožení povinnosti odstranit část přístřešku, která (tvrzeně) zasahuje na daný pozemek.
64. Jak už soud shora konstatoval, řízení o zásahové žalobě, jejímž předmětem je tvrzený zásah spočívající v nenařízení správní exekuce, nemůže sloužit k napravování domnělých, ale ani skutečných vad samotného exekučního titulu. Ten je pro případný exekuční správní orgán závazný a ani soud nemůže nařídit, aby exekuční správní orgán z jeho mezí vybočoval.
65. Ze shora rekapitulovaného průběhu relevantní části správního řízení o nařízení odstranění stavby je tedy patrné, že ačkoliv v něm byla žalobkyní (popř. jejím právním předchůdcem) nadnesena i otázka přesahu konkrétní zdi na pozemek nyní patřící žalobkyni, tato otázka nebyla rozhodnutím o odstranění stavby nijak řešena. Není tedy ani důvodem, pro kterou žalovaný odstranění přístřešku nařídil, a není ani povinností, která byla tímto rozhodnutím stavebníkovi uložena. Pokud mínila žalobkyně docílit i nařízení nějaké povinnosti stavebníkovi ve vztahu ke svému pozemku p. č. X a měla v úmyslu tvrdit, že tato otázka je (či alespoň má být) součástí předmětu daného řízení, měla proti rozhodnutí o odstranění stavby brojit opravnými prostředky a pokusit se docílit změny jeho výroku v jí kýženém smyslu. Za dané situace ovšem soudu nezbývá než konstatovat, že žádná povinnost vztahující se k pozemku p. č. X v k. ú. X rozhodnutím o nařízení stavby uložena není a nebyla.
66. Z toho důvodu soud dospěl k závěru, že žalovaný postupoval správně, pokud nenařídil exekuci rozhodnutí ze dne 17. 12. 2019, č. j. UMO3/51735/19, neboť toto rozhodnutí bylo již splněno. Měl-li totiž podle něj pan Z. Š. odstranit přístřešek vzniklý prodloužením západní střechy stávající kolny, učinil své povinnosti zadost tím, pokud provedl reverzní proces, tj. odstranil prodloužení západní střechy stávající kolny. Z daného rozhodnutí nelze dovozovat jeho povinnost odstranit i betonové segmenty a nelze z něj ani dovodit jeho povinnost odstraňovat cokoli z pozemku p. č. X v k. ú. X.
67. Pakliže žalobkyně tvrdí, že tyto betonové segmenty částečně zasahují na její pozemek, může se ochrany svého vlastnického práva dovolávat v příslušném řízení. Takovým řízením však v kontextu této věci není soudní řízení správní o zásahové žalobě, jejímž prostřednictvím je fakticky žádáno, aby soud uložil žalovanému nařízení a provedení správní exekuce v širším rozsahu, než ve kterém byla daným rozhodnutím uložena povinnost k odstranění stavby. Toto soudní řízení správní nemůže nahradit (či dokonce obejít) nalézací správní řízení o odstranění stavby a není ani cestou k nápravě tvrzených vad rozhodnutí o odstranění stavby.

Závěr a náklady řízení

68. Soud dospěl závěru, že žaloba, jíž se žalobkyně domáhala, aby soud vyslovil, že faktická nečinnost žalovaného v řízení o odstranění předmětné stavby, která dle tvrzení žalobkyně částečně stojí na jejím pozemku, je nezákonným zásahem a současně aby žalovanému přikázal zahájení exekuce na plnění podle rozhodnutí o odstranění stavby, není důvodná. Výrokem I. tohoto rozsudku tak žalobu zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

69. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť žaloba byla soudem zamítnuta. Žalovaný je nicméně správním orgánem, který podle příslušné judikatury Nejvyššího správního soudu nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem jeho běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaný v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložil. Proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
70. Výrokem III. konečně soud rozhodl o náhradě nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. „*osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.*“ V projednávaném případě soud osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neukládal, a proto jí ani nemohly žádné citovaným ustanovením předvídané náklady řízení vzniknout. Soudu zároveň nejsou známy žádné důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by přesto osobě zúčastněné na řízení přiznal náhradu nákladů řízení. Soud tak výrokem III. tohoto rozsudku rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 25. dubna 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu